

zegepraal der minderheid geweest. Natuurlijk hierin ligt het onrecht niet, want bij stemrecht is het niet de vraag, wie stemt, maar wie al dan niet stemmen kán. De meerderheid heeft met vrijen wil de overwinning der minderheid geduld, haar die helpen verzekeren. Maar al hebben de niet-rechtzinnigen zich meestal teruggetrokken, toch niet allen, toch niet overal. Er is ook een groep van leden der gemeente, die wel degelijk hebben gestemd, en zich met kracht en macht tegen de rechtzinnigen hebben overgesteld. Hun kracht is te kort geschoten, ik weet het wel, ze zijn zeer verre overvleugeld. Maar met dat al vormden ze toch een minderheid, die gebruik maakte van haar recht, en op grond van dat gemeenschappelijk recht luide haar stem deed hooren. Welnu die stem is allerwege gesmoord. Door de wijze van verkiezing is aan zulk een minderheid elke pas afgesneden, om te geraken tot dien rechtmatigen invloed, die haar (ik zeg niet in de kerk van Christus, maar) op de rechtsbasis der direkte verkiezingen toekwam. Het is nu of heerschen of dienen. Voor tusschentoestanden is geen ruimte. Laat zulk een minderheid 900 stemmen tegen 1000 der rechtzinnige partij overstellen, toch wordt ze als niets geacht, wordt door niet één lid in het kiescollegie vertegenwoordigd en is tot volkomen zwijgen veroordeeld. Het moeilijk vraagstuk bij alle verkiezingen, het vraagstuk der rechtvaardigheid: „hoe het recht der minderheden te verzekeren” is hier dus in nog slechter zin beslist, dan bij onze verkiezingen op politiek gebied, en de kerk, die juist de fakkel de rechtvaardigheid voor anderen uit moest dragen, is nog onrechtvaardiger geworden dan de meest tyrannieke staat. Naar mijn innigste overtuiging is een ongeloovig predikant een onmogelijke figuur, maar op den basis van het algemeen stemrecht is het natuurlijk alleen de zin der gemeente die belist, of geloovige dan wel ongeloovige leeraren haar zullen voorgaan. Op dat standpunt eischt dus de rechtvaardig-